Lietas arhīva Nr. C-3762-22/1
ECLI:LV:RIRT:2022:1206.C33376222.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2022. gada 6. decembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnesis Guntis Lauskis,
izskatīja rakstveida procesā civillietu ārvalsts komersanta OU "PlusPlus Baltic" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Ārvalsts komersants OU "PlusPlus Baltic" 2022. gada 22. aprīlī Rīgas rajona tiesā cēla prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu, pamatojoties uz Komerclikuma 463., 464., 465., 466., 467. pantu, Civillikuma 1587., 1589. pantu, 1652. panta 3. punktu, 1716., 1717., 1720., 1756., 1943. pantu, Civilprocesa likuma 1. pantu, 41. pantu, 128., 129., 130. pantu, lūdzot tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam: pamatsummu 4780,00 *euro*; līgumiskos procentus 614,54 *euro*; līgumsodu 478,00 *euro*; likumiskos procentus 2094,03 *euro;* kopā 7966,57 *euro;* valsts nodevu 547,28 *euro;* noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no galvenā parāda.

[1.2] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014. gadā 7. jūlijā starp AS "Mogo" un atbildētāju tika noslēgts finanšu līzinga līgums, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 4780,00 *euro* apmērā.

[1.3] Atbildētājs nav izpildījis finanšu līzinga līguma nosacījumus un neatmaksātā aizdevuma summa veido 4780,00 *euro*.

[1.4] 2016. gada 20. oktobrī AS "Mogo" un prasītājs noslēdza cesijas līgumu, ar kuru cedēja prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[1.5] AS "Mogo" nosūtīja atbildētājam paziņojumu par līguma pārtraukšanu. Savukārt 2016. gada 26. oktobrī un 2018. gada 3. oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētājam paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju un par parādsaistībām, taču atbildētājs nav veicis parāda atmaksu.

[2] 2022. gada 25. maijā atbildētājam uz prasības pietikumā noradīto adresi nosūtīts prasības pieteikums, nosakot paskaidrojuma iesniegšanas termiņu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas. Atbildētājam adresētais sūtījums atsūtīts atpakaļ tiesai ar Latvijas Pasta darbinieka norādi, ka beidzies glabāšanas laiks.

[2.1] Ielūkojoties Tiesu informācijas sistēmā, tiesa konstatēja, ka atbildētājam nav deklarētas dzīves vietas, līdz ar to atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 59. panta pirmo daļu par tiesas sēdi rakstveida procesā paziņots ar sludinājumu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis", kas publicēts 2022. gada 8. jūnijā laidienā Nr. 110.

[3] Atbildētājs par celto prasību rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis.

[4] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma10. pantu, kas noteic, ka civillietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, civillietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā.

Lietas dalībniekiem izskaidrotas procesuālās tiesības un noteikts termiņš papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai. Tiesas noteiktajā termiņā papildu paskaidrojumi un lūgumi netika iesniegti.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma.

[5.1] Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1590. pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

[5.2] Lietas materiāli apliecina, ka 2014. gada 7. jūlijā starp AS "Mogo" un atbildētāju tika noslēgts finanšu līzinga līgums Nr. FLG07072014/0034. Atbildētājam tika piešķirts aizdevums 4780,00 *euro* apmērā, kas tika pārskaitīts atbildētāja kontā, ko apliecina lietas materiālos esošais maksājuma uzdevums. Finanšu līzinga līguma termiņš noteikts 2019. gada 7. septembrī.

Tiesa uzskata, ka minētais finanšu līzinga līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, atbildētājs bez ierunām pieņēma līguma nosacījumus, saņēma piešķirto naudu līgumā noteiktajā kārtībā, līgums nav apstrīdēts, ir saistošs līgumslēdzējpusēm. Līdz ar to tiesa atzīst par pierādītu, ka atbildētājs, noslēdzot līgumu ar AS "Mogo", uzņēmās saistības un atbildību.

[5.2.1.] Lietas materiāli apliecina, ka AS "Mogo" 2014. gada 3. decembrī vienpusēji atkāpās no noslēgtā finanšu līzinga līguma, paziņojot atbildētājam par vienpusēju līguma pārtraukšanu un pienākumu izpildīt saistības, kas izriet no 2014. gada 7. jūlija finanšu līzinga līguma Nr. /līguma numurs/.

Atbilstoši Civillikuma 1589. pantam, vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar 2014. gada 7. jūlija finanšu līzinga līguma 15.3.1. punktu aizdevējs ir tiesīgs rakstiski informējot, vienpusēji atkāpties no līguma, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas.

[5.2.2] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka prasītājs ir pierādījis, ka atbildētājs ir saņēmis aizdevumu, taču savas līgumsaistības nav izpildījis, aizdevuma atmaksu nav veicis, kā arī nav veicis nekādas darbības savu saistību nokārtošanai, kā rezultātā ir izveidojies galvenais parāds 4780,00 *euro*, kas piedzenams no atbildētāja.

[5.3] Saskaņā ar Civillikuma 1793. pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma.

Lietas materiāliem pievienots 2016. gada 20. oktobra starp AS "Mogo" (cedents), un OU "PlusPlus Baltic" (cesionārs), noslēgtā Cesijas līguma Nr. 01/20102016 izraksts. Cesijas līgumam pievienots pielikums Nr. 1, kurā kā parādnieks norādīts /pers. B/, ar kuru noslēgts līgums Nr. FLG07072014/0034.

Lietas materiāli apliecina, ka 2016. gada 26. oktobrī atbildētājam paziņots par cesiju.

[5.4] Civillikuma 1946. un 1756. pantā ir noteikts, ka procenti dodami tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Atbilstoši Civillikuma 1753. un 1754. panta nosacījumiem procenti ir atlīdzība par naudas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, procentiem nepieciešams galvenais parāds.

[5.4.1] Saskaņā ar noslēgtā līguma nosacījumiem aizņēmuma procentu likme, kas aprēķināta no aizdevuma summas atlikuma ir 30,34 % gadā, kas tiek aprēķināti par katru kalendāro dienu atbilstoši faktiskajam dienu skaitam kalendārajā gadā. Procenti par aizdevuma lietošanu bija jāmaksā saskaņā ar maksājumu grafiku.

[5.4.2] Lietas materiālos esošais parāda aprēķins apliecina, ka prasītājs ir aprēķinājis procentus par aizdevuma lietošanu 614,54 *euro* apmērā par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2014. gada 3. decembrim.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja aprēķināto līgumisko procentu apmēru, kā arī atbildētājs nav cēlis iebildumus pret aprēķināto procentu apmēru. Līdz ar to tiesa prasītāja norādītos līgumiskos procentus un to aprēķinu atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītāja norādītajā apmērā.

[5.5] Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Civillikuma 1717. pants noteic, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Civillikuma 1720. pants noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar noslēgtā finanšu līzinga līguma 14.2. punktu prasītājs ir tiesīgs piemērot par līgumā noteikto maksājumu kavējumu līdz saistību izpildei vai līguma izbeigšanai nokavējuma procentus 0,5 % apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, bet pēc līguma izbeigšanas likumiskos procentus.

Prasītājs saskaņā ar finanšu līzinga līguma vispārējo noteikumu 14.2. punktu par maksājumu kavējumu ir aprēķinājis līgumsodu 478,00 *euro* par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2014. gada 3. decembrim.

Prasītāja aprēķinātais līgumsods atbilst Civillikuma 1716. panta trešās daļas nosacījumiem, proti, nepārsniedz 10 % no pamatparāda. Atbildētājs nav veicis maksājumus līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā, pieļaujot nokavējumu, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti ir aprēķinājis līgumsodu un minētā summa ir piedzenama no atbildētāja prasītāja labā.

[5.6] Saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītājs par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2022. gada 21. martam ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 2094,03 *euro* apmērā.

Tiesa atzīst, ka prasība piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 2094,03 *euro* ir pamatota, jo pēc vienpusējas līguma izbeigšanas un atbildētāja brīdināšanas 2014. gada 3. decembrī atbildētājam iestājās pienākums samaksāt parādu, parāds nav samaksāts, tādējādi iestājās nokavējums par ko jāmaksā nokavējuma procenti.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja aprēķināto likumisko nokavējuma procentu apmēru, kā arī atbildētājs nav cēlis iebildumus pret aprēķināto procentu apmēru. Līdz ar to, tiesa prasītāja norādītos procentus un to aprēķinu atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītāja norādītajā apmērā, minētā summa ir piedzenama no atbildētāja prasītāja labā.

[6] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādītus apstākļus, kā arī nav cēlis pretprasību. Tādejādi tiesai nav pamata uzskatīt, ka atbildētājam ir iebildumi pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem. Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam atbildētāja pienākums ir iesniegt samaksas apliecinājumu, ko atbildētājs nav veicis, kā arī nav iesniedzis paskaidrojumus un iebildumus pret celto prasību, nav apstrīdējis piedzenamo summu aprēķinu, nav pierādījis uzņemto saistību izpildīšanu.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama pamatsumma 4780,00 *euro*; līgumiskie procenti 614,54 *euro* par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2014. gada 3. decembrim; līgumsods 478,00 *euro* par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2014. gada 3. decembrim; likumiskie nokavējuma procenti 2094,03 *euro* par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2022. gada 21. martam.

[7] Prasības pieteikumā ietverts lūgums atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildes dienai saņemt likumiskos sešus procentus no piedzenamās summas.

[7.1] Civilprocesa likuma 195. panta pirmā daļa noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Civillikuma 1759. panta 1. punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Minētā panta ceturtā daļa noteic, ka likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

[7.2] Senāta Civillietu departamenta 2021. gada 15. decembra senatoru kopsapulces lēmumā skaidrots, ka lietas dalībniekiem, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. panta pirmo daļu pienākas procenti par pamatparādu un par citiem apmierinātajiem blakus prasījumiem, ka arī piedzītajiem tiesāšanās izdevumiem.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām (*2016. gada 29. janvāra lēmums lietā Nr. SKC-1331/2016*) likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195. panta pirmajai daļai, aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

[7.3] Ievērojot minēto un ņemot vērā izveidojušos tiesu praksi (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņas 2014. gada 4. novembra spriedumā lietā Nr. SKC-2742-14 (C17162112) un 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016 (C28283311)*) prasītājai par laika periodu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) ir atzīstamas tiesības saņemt no atbildētāja

likumiskos 6 % gadā no kopējās ar spriedumu piedzītās summas, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[8] Civilprocesa likuma 41. pantā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs ceļot prasību tiesā atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta c. apakšpunktam, nomaksājis valsts nodevu 547,28 *euro*.

[9] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 15., 41., 97., 190., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, ārvalsts komersanta OU "PlusPlus Baltic", reģistrācijas Nr. 12273105, labā parāda pamatsummu 4780,00 *euro*, līgumiskos procentus 614,54 *euro* par laika periodu 2014. gada 7. jūlija līdz 2014. gada 3. decembrim, līgumsodu 478,00 *euro* par laika periodu no 2014. gada 7. jūlija līdz 2014. gada 3. decembrim, likumiskos nokavējuma procentus 2094,03 *euro* par laika periodu 2014. gada 7. jūlija līdz 2022. gada 21. martam, tiesas izdevumus - valsts nodevu 547,28 *euro*, kopā – 8513,85 *euro*.

Noteikt ārvalsts komersantam OU "PlusPlus Baltic", reģistrācijas Nr. 12273105, tiesības par laiku no 2022. gada 6. decembra līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % gadā no kopējās ar spriedumu piedzītās summas 8513,85 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,71 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami - saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, atbildētāja vārds, uzvārds, lietas numurs.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par piedziņu ārvalsts komersanta OU "PlusPlus Baltic", reģistrācijas Nr. 12273105, labā, samaksu veikt Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, reģistrācijas Nr. 40103595574, kontā Nr. LV61HABA0551041569842, kas atvērts AS "Swedbank".

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, iesniedzot apelācijas sūdzība Rīgas pilsētas tiesā.

Rīgas rajona tiesas tiesnesis Guntis Lauskis